2026/718

23.3.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/718 НА КОМИСИЯТА

от 20 март 2026 година

за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на минималните изисквания за екологична устойчивост при процедурите за възлагане на обществени поръчки, включващи определени технологии за нулеви нетни емисии

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 ([1]), и по-специално член 25, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2024/1735 се определят мерки за увеличаване на производствените мощности на Съюза за технологии за нулеви нетни емисии и техните ключови компоненти, включително стимулиране на търсенето на екологично устойчиви и издръжливи технологии за нулеви нетни емисии чрез обществени поръчки.

(2) С Регламент (ЕС) 2024/1735 от Комисията се изисква да определи минимални задължителни изисквания по отношение на екологичната устойчивост за процедурите за възлагане на обществени поръчки, попадащи в обхвата на директиви 2014/23/ЕС ([2]), 2014/24/ЕС ([3]) или 2014/25/ЕС ([4]) на Европейския парламент и на Съвета, когато част от предмета на договорите са технологиите за нулеви нетни емисии, изброени в член 4, параграф 1, букви а) — к) от Регламент (ЕС) 2024/1735, както и за договорите за строителство и концесиите за строителство, включващи посочените технологии за нулеви нетни емисии.

(3) В Регламент (ЕС) 2024/1735 се съдържа изискване към Комисията последната да определи тези минимални задължителни изисквания чрез акт за изпълнение, който трябва да бъде приет до 30 март 2025 г. Поради обхвата на разпоредбите за обществените поръчки на Регламент (ЕС) 2024/1735, както по отношение на обхванатите технологии за нулеви нетни емисии, така и по отношение на потенциалните минимални изисквания за екологична устойчивост, които трябва да бъдат взети предвид, бяха необходими обширно картографиране и анализ, поради което не бе възможно да се спази крайният срок.

(4) Настоящият регламент следва да обхваща минималните изисквания за екологична устойчивост, свързани с определени технологии за нулеви нетни емисии, а именно технологии за вятърна енергия от разположени на сушата инсталации и за вятърна енергия от разположени в морето инсталации, като се има предвид, че правилата, определени в съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2024/1735, следва да се прилагат за възлагането на обществени поръчки за технологии за нулеви нетни емисии, освен когато тези поръчки се използват за изпълнение на проекти, възложени в контекста на търгове за енергия от възобновяеми източници, при спазване на член 26 от Регламент (ЕС) 2024/1735.

(5) С цел опростяване и улесняване на изпълнението тези минимални изисквания следва да се основават на признати от Съюза методики и методи за измерване, които са приложими за технологиите за нулеви нетни емисии и обхващат съответните екологични измерения. Понастоящем за значителен брой технологии за нулеви нетни емисии такива методики и методи за измерване не съществуват. В процес на подготовка са няколко методики, които биха могли да се използват в този контекст на по-късен етап. Това ограничава обхвата на технологиите за нулеви нетни емисии, за които в настоящия регламент следва да се определят минимални изисквания за екологична устойчивост.

([1]) ОВ L, 2024/1735, 28.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

([2]) Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

([3]) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([4]) Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

(6) Освен това, тъй като изискванията за екологична устойчивост при възлагането на обществени поръчки за термопомпи вече са определени в член 7, параграф 1 от Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), Делегиран регламент (ЕС) № 811/2013 на Комисията ([6]) и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета ([7])настоящият регламент не следва да обхваща термопомпите.

(7) По подобен начин ще бъдат определени критерии за възлагане, свързани с екологичната устойчивост при възлагането на обществени поръчки за батерии или продукти, съдържащи батерии, в съответствие с член 85, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета ([8]). Следователно настоящият регламент не следва да обхваща батериите.

(8) Що се отнася до фотоволтаичните продукти, в процес на подготовка са възможни мерки за изпълнение съгласно Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([9]) и Регламент (ЕС) 2017/1369, което би означавало задължителни разпоредби за обществените поръчки, подобни на тези за термопомпите.

(9) Въпреки че само малка част от внедряването на технологии за вятърна енергия с помощта на публично финансиране официално се извършва чрез обществени поръчки, на някои пазари възложителите ще възлагат обществени поръчки за вятърни турбини. Такъв е случаят, когато те са предмет на Директива 2014/25/ЕС и когато пазарът не е пряко изложен на конкуренция, така че изключението по член 34 от Директива 2014/25/ЕС не се прилага.

(10) Въпреки че 80—95 % от общата маса на дадена вятърна турбина може да бъде рециклирана, тъй като тя се състои предимно от стомана и желязо, някои компоненти създават предизвикателства. Такъв е случаят с лопатките, които представляват около 15 % от масата на вятърната турбина. Обикновено съдържат сложни композитни материали — комбинация от усилени влакна и полимерна матрица. Следователно лопатките са компонентът на вятърните турбини с най-големи предизвикателства за увеличаване на пригодността за рециклиране ([10]). Смята се, че до 2040 г. количеството отпадъци от композитни материали от изведени от експлоатация лопатки от вятърни турбини ще достигне 400 000 тона ([11]).

(11) В същото време дружествата и научноизследователските институции разработват техники за рециклиране и проучват състава на материалите и процесите за извеждане от експлоатация на турбините, за да се подобри пригодността за рециклиране, т.е. потенциалът за рециклиране на лопатките на вятърните турбини по време на производството. За да се подпомогне пълната кръговост на вятърните турбини, е целесъобразно да се включи минимално изискване за рециклируемост на лопатките. Такова минимално изискване ще стимулира търсенето на рециклируеми лопатки и ще стимулира научноизследователската и развойната дейност в тази област. Като се има предвид настоящият етап на техническо развитие, определянето на амбициозен, но реалистичен минимум от 70 % изглежда целесъобразно.

(12) Европейският стандарт EN 45555:2019 предоставя методи за рециклиране на продукти, свързани с енергопотреблението, и поради това следва да се използва за оценка на рециклируемостта на лопатките на вятърните турбини.

([5]) Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955 (ОВ L 231, 20.9.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([6]) Делегиран регламент (ЕС) № 811/2013 на Комисията от 18 февруари 2013 г. за допълване на Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на отоплителни топлоизточници, комбинирани топлоизточници, комплекти от отоплителен топлоизточник, регулатор на температурата и слънчево съоръжение и комплекти от комбиниран топлоизточник, регулатор на температурата и слънчево съоръжение (ОВ L 239, 6.9.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/811/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([8]) Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 г. за батериите и негодните за употреба батерии, за изменение на Директива 2008/98/ЕО и Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Директива 2006/66/ЕО (ОВ L 191, 28.7.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

([9]) Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([10]) Европейска комисия, Science for Policy Brief (Обзор на науката в подкрепа на политиката), Wind energy circular challenges (Предизвикателства, свързани с кръговостта на вятърната енергия), открито през https://setis.ec.europa.eu/document/download/6dfe5811-a603-42da-8298-2cc636ae1579_en?filename=JRC131723_wind_energy_circularity_challenges_v7.pdf&prefLang=pt във версията му от 1 юли 2025 г.

([11]) WindEurope: „Засилване на кръговостта на лопатките на вятърните турбини“, открито чрез https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/about-wind/reports/WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf във версията му от 1 юли 2025 г.

(13) Тъй като EN 45555:2019 изисква най-съвременни технологии, подходящи корекции по отношение на необходимото равнище на технологична готовност ще подпомогнат разработването на нови и иновативни технологии за рециклиране на лопатки. Определение за равнищата на технологична готовност може да бъде намерено в Решение C(2014) 4995 на Комисията ([12]). Съгласно това определение равнище на технологична готовност от шест (6), което предполага, че технологията е доказана в подходяща среда, може да се смята за подходящо за подкрепа на иновативни технологии за рециклиране на лопатки.

(14) Въпреки че EN 45555:2019 изисква технологиите за рециклиране на лопатки понастоящем да бъдат икономически жизнеспособни, може да е необходима гъвкавост за географските райони със зараждащи се отрасли за рециклиране на лопатки. Следователно възлагащите органи могат да адаптират това изискване, например като приемат технологии, които се очаква да станат икономически жизнеспособни в съответния географски район в рамките на експлоатационния срок на вятърните турбини.

(15) Различните начини за рециклиране на лопатките, като химическо разделяне, термично разделяне или механично раздробяване, могат да се различават значително по степента на запазване на материалите. Следователно за изчисляването на коефициента на рециклиране възлагащите органи и възложителите могат да изискват оценка на качеството на запазване на материалите в процеса на рециклиране.

(16) Тъй като прилагането на настоящия регламент ще изисква от възлагащите органи и възложителите да въведат значителни промени в своите процедури, за да се даде време на възлагащите органи и възложителите да въведат тези промени, прилагането на настоящия регламент следва да бъде отложено. Минималните изисквания за екологична устойчивост, определени в настоящия регламент, се прилагат за процедурите за възлагане на обществени поръчки, попадащи в обхвата на член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1735, започнати на 30 юни 2026 г. или след тази дата.

(17) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Консултативния комитет по обществени поръчки,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят минималните изисквания за екологична устойчивост, определени в член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1735.

Член 2

Технологии за вятърна енергия от уредби, разположени на сушата или в морето

1. Лопатките на вятърните турбини при технологиите за вятърна енергия от уредби на сушата и вятърна енергия от уредби в морето трябва да имат коефициент на рециклиране най-малко 70 %. Коефициентът на рециклиране се изчислява като относителното тегло на рециклируемия материал. Коефициентът на рециклиране на лопатките на вятърните турбини се доказва най-късно след приключване на изпълнението на договора.

2. Изискването по параграф 1 може да бъде под формата на клауза за изпълнение на договора по смисъла на член 70 от Директива 2014/24/ЕС и член 87 от Директива 2014/25/ЕС и на общите принципи на Директива 2014/23/ЕС или под формата на техническа спецификация по смисъла на член 36 от Директива 2014/23/ЕС и член 42 от Директива 2014/24/ЕС и член 60 от Директива 2014/25/ЕС.

3. Настоящият член се прилага по обективен, недискриминационен и прозрачен начин и в съответствие с международните ангажименти на Съюза.

([12]) Решение за изпълнение на Комисията за изменение на Решение за изпълнение C(2013) 8631 за приемане на работната програма за периода 2014—2015 г. в рамките на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — Рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.).

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага се от 30 юни 2026 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 20 март 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN